

Орися БУСЬКО

магістр
кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнського національного університету

Світлана САЧЕНКО

науковий керівник,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнського національного університету
м.Тернопіль, Україна

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Основним завданням будівельних підприємств є забезпечення основними засобами та дотримання норм їх експлуатації у процесі використання. Вони є активами, тобто складовими процесу фінансово-господарської діяльності, що формуються відповідно до нормативно-правових актів через придбання чи іншим способом та зарахування до складу підприємства. Основні засоби мають термін свого використання понад 1 рік або один операційний цикл, якщо він довший, ніж 1 рік. Дана ознака є прописаною у нормативно-правових документах де також вказано, що вартісна межа основних засобів становить 6000 грн. (відповідно до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020 р.).

Важливою характеристикою основних засобів є їх класифікація, яка на національному рівні визначена у П(С)БО, Податковому кодексі України та Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку основних засобів. На міжнародному рівні вона ідентифікована в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”. Основним завданням класифікації основних засобів є спрощення їхнього обліку та складання звітності про їх стан, що дозволить вибрати ефективні напрямки управління такого роду активами. У нормативно-правових документах основні засоби поділяють на основні засоби та інші необоротні активи, в Податковому кодексі запропоновано шістнадцять груп цих активів, а в Міжнародних стандартах – вісім груп (рис.1).

Основні нормативно-правові документи, а саме Податковий кодекс України та П(С)БО 7 містять класифікаційні ознаки, які подібні між собою, що не робить великої розбіжності між бухгалтерським та податковим обліком. Слід відмітити, що основні засоби у Податковому законодавстві мають чітко визначені термін використання, що знаходиться у діапазоні від 2 до 20 років і вони не можуть перевищувати встановлених норм.

У практичній площині означення основних засобів прямо пов'язане з групуванням їх за класифікаційними ознаками, що характерні для діяльності підприємства й мають відповідати його цілям і завданням. Позитивним моментом у поділі основних засобів на групи є створення об'єктивної інформаційної бази для їх обліку та аудиту, що дозволить сформулювати ефективну концепцію управління цими активами.

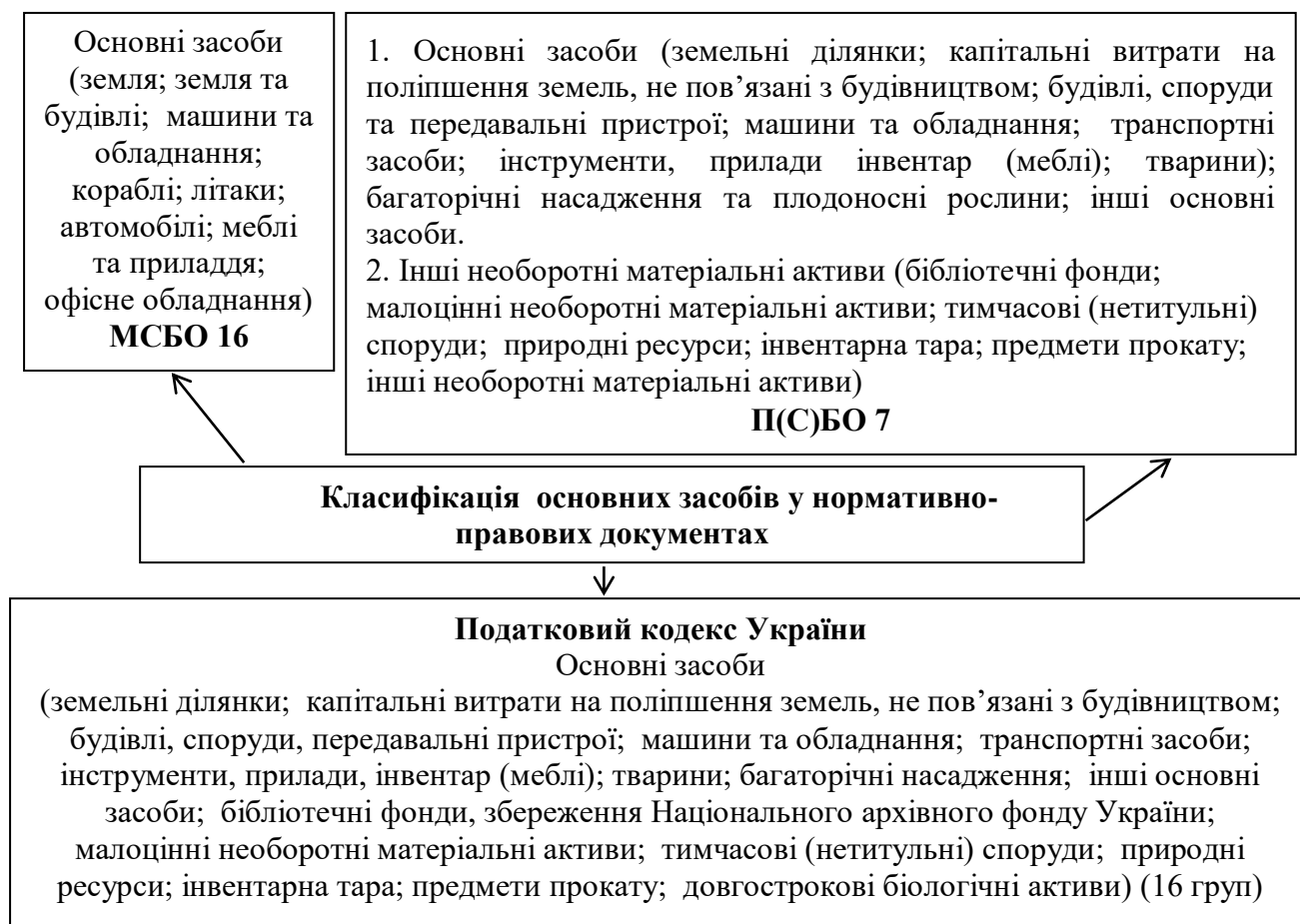

Рис. 1. Класифікація основних засобів у нормативно-правових документах

Джерело: сформовано на основі [1, 2, 3]

Щодо аналізу основних засобів у галузі будівництва, то слід відмітити, що вони формуються в залежності від напрямку робіт конкретного підприємства. Основною групою основних засобів кожного будівельного підприємства є така класифікація:

- вантажні та вантажно-пасажирські автомобілі, які повинні відповідати технічним умовам експлуатації;
- кранівники стрілових, баштових, самохідних (автомобільних, гусеничних, залізничних, ДБН В.1.2-12-2008С.13 пневмоколісних), що будуть виконувати свою роботу відповідно до НПАОП 0.00-5.05, НПАОП 0.00-5.03.;
- дорожні та тротуарні огороження, напрямні знаки для забезпечення безпечного руху, які повинні відповідати ДСТУ 2734 і ДСТУ 2735;
- електроустаткування піднімальних механізмів, що повинно допомагати в робочому процесі на будівельному майданчику та має відповідати вимогам ДНАОП 0.00-1.32;
- вантажопідійомні механізми, що виконують допоміжні роботи на будівельному майданчику та повинні відповідати вимогам НПАОП 0.00-4.15;
- рейкові шляхи для баштових кранів, які потребують монтажу, технічного догляду та дотримання вимог відповідно до СНиП 3.08.01.
- бульдозери та трактори, які виконують допоміжні роботи у будівельному процесі.

Аналіз чинних підходів до класифікації основних засобів та врахування наявних їх груп дозволяє обґрунтувати деякі удосконалюючі моменти. Зокрема в будівельних

підприємствах доцільно розширити та деталізувати класифікацію основних засобів відповідно до їх специфіки, що дасть змогу оптимізувати їх структуру і правильно відобразити у бухгалтерському обліку підприємства. Вважаємо за доцільне подіти основні засоби будівельної галузі за стадіями формування (тобто визначити відповідно до потреб будівельного підприємства), що дозволить розробити план розвитку матеріально-технічної бази будівельного підприємства. В даному поділі також потрібно буде врахувати основну та допоміжну техніку при проведенні будівельних робіт підприємством. Вважаємо, що запропонована класифікація основних засобів будівельних підприємств дозволить сформувати інформаційну базу, здатну забезпечувати оптимізацію їх структури, й абсолютно не складну для реалізації в системі обліку. Запропоновані рішення дозволять удосконалити поділ основних засобів на суб'єкті господарювання та визначити пріоритетність у оновленні матеріально-технічної бази, що сприятиме ефективнішому використанню таких активів.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: www.minfin.gov.ua/document/92427/МСБО_16.pdf
2. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року №2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

Ольга КАСПЕРОВИЧ

студентка

УО «Белорусский государственный экономический университет»

Валентина ЛЕМЕШ

кандидат экономических наук, доцент

УО «Белорусский экономический государственный университет»

г. Минск, Республика Беларусь

ОСОБЕННОСТИ ОТРАЖЕНИЯ В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЕТЕ ВЫДАВАЕМЫХ ЗАЙМОВ РАБОТНИКАМ ОРГАНИЗАЦИИ

В данной статье раскрываются особенности отражения в бухгалтерском учете хозяйственных операций по выдаче займов работникам, а также рассматривается внедрение новых субсчетов второго порядка к счету 73 «Расчеты с персоналом по прочим операциям».

Ключевые слова: учет расчетов, расчеты с персоналом по прочим операциям, займы работникам.

Актуальность выбранной темы заключается в том, что нередко работники обращаются к своей организации с просьбой выдать им заем на обучение, лечение, отдых, приобретение машины, квартиры и т.д. В крупных организациях условия и порядок предоставления займов работникам, как правило, предусматриваются коллективным договором, положением о порядке предоставления и возврате займов, в небольших – приказами, распоряжениями руководителя.